

Nord-Troms 9. november 2022

Helse Nord RHF

Styret

postmottak@helse-nord.no

HØRING REGIONAL UTVIKLINGSPLAN 2023 -2038

Nord-Tromsrådet vil med dette gi høringssvar til utkast til regional utviklingsplan Helse Nord 2023 – 2038. Som sammenslutning av kommunene i Nord-Troms påpeker vi viktigheten av at planer og prosjekter som angår vår region også får en bred regional forankring.

Grunnleggende synspunkter – Helse Nord's særpreg

Det er positivt at planen tar utgangspunkt i ansvaret for å sørge for likeverdige tjenester av god kvalitet, forebygging av sykdom og skade, i tillegg til samarbeid og brukervedvirkning.

Utvikling i helsetjenesten må understøtte samfunnets mål for bosetting og utvikling med våre industrielle behov og beredskap i en mer utfordrende sikkerhetspolitisk tid internasjonalt.

Helsetjenesten er den viktigste driveren for utvikling av samfunn, og må også utvikles i distriktene for at samfunnets mål om bosetting i hele landet skal oppnås. Det må derfor også legges vekt på et helhetlig samfunnsmessig perspektiv til grunn for mål og tiltak.

Når utfordringsbildet for Helse Nord legges må også de overordnede samfunnshensyn være en del av analysen og hensyntas i den videre drøfting av tjenestene.

Vår felles helsetjeneste og samarbeid

Nord-Tromsrådet støtter prioriteringene i kapittel 3.1 om vår felles helsetjeneste. Dette må innebære konkrete tiltak for å styrke helsetjenesten i distriktene og for å beholde tilbud. Her bør det pekes på en konkret retning fremover, med distriktsmedisinske sentre som viktige for utviklingen i planperioden når det gjelder likeverdige tilbud og forebygging.

Samhandling og mer aktiv brukervedvirkning gir best resultat med desentraliserte tjenester.

Rådet støtter også opp om kapittel 3.2 med samordning for å oppnå helsegevinst og økt tilgjengelighet til tjenestene for brukerne – også her vil distriktsmedisinske sentre kunne spille en nøkkelrolle i fremtiden.

Særlig om Nord-Troms

Nord-Tromsrådet støtter uttalelsen fra Nordreisa kommune som særlig handler om Distriktsmedisinsk senter. Her er pekt på sentrale poenger som er viktige for både den regionale utviklingsplanen og for innbyggere i alle kommuner i Nord-Troms. Dette gjelder forhold som reisevei, tilgjengelighet, samarbeid og utvikling.

Nord-Troms er blant de i landet som har lengst reisevei til sykehus. Det er viktig trygghet for innbyggerne at det er kortest mulig vei til de fleste tjenester. For de med lang vei til sykehus er ambulansen en særskilt betydningsfull del av akutt-tjenesten.

Troms og Finnmark er den regionen i Norge som har flest selvmord blant befolkningen. Ved hjelp av godt samarbeid og digitale løsninger, ser vi at distriktsmedisinsk senter har vært viktig for befolkningen ute i distriktet. Så kan digitale tjenester være en god løsning for mange, men for en aldrende befolkning er digitale tjenester ofte ikke et godt alternativ.

For målet om bedre tilgjengelighet for tjenestene til befolkningen ser vi at distriktsmedisinsk senter har bidratt til god tilgjengelighet til lavest mulig kostnad for pasientene. Samtidig er det en god samarbeidsarena for forskning, f.eks. for å øke potensialet innen teknologisk utvikling slik at tjenestetilbudet i større grad kan flyttes fra sykehus, ut i distriktene til pasientens hjem.

Avbrudd i behandling, som når personer som er lagt inn på DPS må avbryte behandlingen og reise hjem i helgene gir lengre behandlingstid, høyere kostnader og lengre ventetid. Det gir ikke et likeverdig tilbud for de som bor i distrikt mot de som bor sentralt.

Nord-Tromsrådet ber om at følgende tydeliggjøres i den regionale utviklingsplanen:

1. Overordnede samfunnshensyn som må hensyntas i den videre drøfting av tjenestene.
2. En konkret retning når det gjelder likeverdige tilbud, forebygging og samarbeid.
3. Distriktsmedisinsk senter som en viktig samarbeidspartner for samhandling og samarbeid for å kunne tilby gode spesialisthelsetjenester nærmere folk som har lang vei til sykehus.
4. Bevaring av desentralisert fødselsomsorg.
5. Videreutvikling av kompetanse og tilbud som finnes Distriktsmedisinsk senter ut fra behovet til befolkningen i nedslagsfeltet, herunder gode se på finansieringsordninger for framtidig stabil drift av slike tilbud.
6. Sikring av akuttberedskapen i distriktene med et ambulansetilbud i tråd med kommunenes ønsker og tilbakemeldinger.
7. Distriktspsykiatriske behandling (DPS) med heldøgns tilbud og kortere ventelister slik at dette er tilgjengelig for flest mulig. Herunder at det også i distrikt er døgntilbud i helgene.

Eirik Losnegaard Mevik (s)
styreleder